

Posudek disertační práce Adély Šeredové Purschové „Kultura a gender“

Adéla Šeredová Purschová svou disertační práci věnovala tématu, které je jí evidentně blízké a ve kterém se velmi dobře orientuje. Volbu tématu, ve kterém je nahlíženo na kulturní studia prismalem genderu, pokládám za velmi přínosnou a inovativní, neboť oblast feministické nebo také genderové antropologie a souvisejících oborů není stále dosud dostatečně prozkoumána a popsána.

Na úvod konstatuji, že práce je strukturována přehledně, logicky vychází z genealogie genderové perspektivy ve výzkumu kultury a přes analýzu myšlenkových zdrojů genderového výzkumu kultury se dostává k následnému zkoumání antropologické, psychologické a biologické perspektivy. Kapitola o genderu a ekologii (kapitola č. 6) má v práci své samostatné místo, ale bylo by možné ji začlenit také jako jednu z podkapitol do 3. kapitoly. Sedmá kapitola logicky celou práci uzavírá s uvedením možností využití genderové antropologie v praxi.

Formální stránka disertační práce je také poměrně zdařilá, až na některé překlepy a stylistické chyby (např. tabulátory v indexu, menší překlepy např. na str. 10 řádek 3 „feminismus“ místo „feminismu“, str. 19 „dcery dostali“ místo „dcery dostaly“, na str. 50 genitiv od Trubeckoj není Trubeckoje ale Trubeckého a další).

Z hlediska obsahu je práce rozdělena přehledně a logicky. Autorka má někdy tendenci k přílišnému biografickému popisu jednotlivých osobností na úkor reflexe z genderového hlediska. Tento jev lze zaznamenat především v podkapitolách věnovaných Jungovi, Freudovi a Darwinovi. Bylo by vhodné, kdyby se autorka během obhajoby vyjádřila k této připomínce a zmínila genderový pohled na výše uvedené osobnosti. Velmi přínosná je také poslední kapitola věnovaná využití genderové antropologie v praxi s uvedením několika praktických případů.

V podkapitole 7.3. uvádí autorka jako jeden z nástrojů podpory genderové rovnosti zavedení principů gender mainstreamingu. V rozvojových zemích je však zaváděn, na základě požadavků mezinárodních donorů, především gender budgeting – genderové rozpočtování. Autorka by při obhajobě mohla pohovořit o tom, jakým způsobem je genderové rozpočtování aplikováno v rozvojových zemích a jaké má dopady na místní instituce z genderového hlediska.

Kapitola 6 „Gender a ekologie“ je velmi zajímavá, nicméně u obhajoby by autorka mohla vysvětlit, proč zvolila toto konkrétní řazení témat a jakým způsobem se toto téma začleňuje do její práce. Proč např. nezvolila téma multikulturního feminismu, na které by pak logicky navazovala témata spojená s rozvojovými zeměmi.

Celkově autorka prokázala, že se v problematice velmi dobře orientuje a že je schopna aplikovat teoretické koncepty na konkrétní situace spojené s využitím genderové antropologie v praxi. Práce nabízí nový pohled na problematiku genderu ve studiu kultury. Za velmi zdařilou pokládám především kapitolu „Feministické metody v antropologii“ a kapitolu „Využití genderové antropologie v praxi“. Podle mého názoru autorka naplnila cíle, které si v úvodu vytýčila, a proto doporučuji práci k obhajobě.

PhDr. Eva Ferrarová, Ph.D.

Oponentka

Praha 27. ledna 2011